

**ГЛАВНА СЛУЖБА
ЗА РЕВИЗИЈУ ЈАВНОГ СЕКТОРА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

78000 Бања Лука, Вука Караџића 4
Република Српска, БиХ
Тел: +387(0)51/247-408
Факс: +387(0)51/247-497
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Извјештај о проведеној финансијској ревизији
Јавне здравствене установе „Дом здравља Србац“ Србац
за период 01.01-31.12.2017. године**

Број: РВ052-18

Бања Лука, 06.12.2018. године

САДРЖАЈ

I	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА.....	1
	Извјештај о ревизији финансијских извјештаја.....	1
II	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА.....	4
	Извјештај о ревизији усклађености.....	4
III	РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА	6
IV	КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ.....	7
V	ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ).....	8
	1. Увод.....	8
	2. Провођење препорука из претходног извјештаја	9
	3. Закључак о функционисању система интерних контрола.....	9
	4. Набавке.....	10
	5. Припрема и доношење плана пословања и финансијског плана.....	11
	6. Финансијски извјештаји.....	12
	6.1. Биланс успјеха.....	12
	6.1.1. Приходи.....	12
	6.1.2. Расходи.....	14
	6.1.3. Финансијски резултат.....	17
	6.2. Биланс стања.....	17
	6.2.1. Актива.....	17
	6.2.2. Пасива.....	20
	6.2.3. Ванбилансна евиденција.....	22
	6.3. Биланс новчаних токова.....	22
	6.4. Временска неограниченост пословања.....	23
	6.5. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе.....	23
	6.6. Напомене уз финансијске извјештаје.....	23

I ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији финансијских извјештаја

Мишљење са резервом

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја Јавне здравствене установе “Дом здравља Србац” Србац који обухватају: Биланс стања – Извјештај о финансијском положају, Биланс успјеха – Извјештај о укупном резултату у периоду, Биланс токова готовине – Извјештај о токовима готовине и Извјештај о промјенама на капиталу са стањем на дан 31. децембар 2017. године и за годину која се завршава на тај дан. Ревизијом смо обухватили преглед значајних трансакција, објашњавајућих напомена и примјену рачуноводствених политика у ревидираном периоду.

По нашем мишљењу, осим за наведено у пасусу Основ за мишљење са резервом, финансијски извјештаји Јавне здравствене установе “Дом здравља Србац” Србац, истинито и објективно приказују, у свим материјалним аспектима, финансијско стање имовине и обавеза на дан 31.12.2017. године, финансијску успјешност, токове готовине и промјене на капиталу за годину која се завршава на тај дан, у складу са прописаним оквиrom финансијског извјештавања.

Основ за мишљење са резервом

Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и релевантним ISSAI стандардима ревизије 1200 -1810. Наша одговорност за провођење ревизије детаљније је описана у пасусу Одговорност ревизора. Ревизију смо провели у складу са ISSAI 30 - Етичким кодексом, испунили смо наше остале етичке одговорности и независни смо у односу на субјекта ревизије.

Сматрамо да су прибављени ревизијски докази, с обзиром на прописани оквир финансијског извјештавања довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше ревизијско мишљење о финансијском стању имовине, обавеза и извора.

Као што је наведено под тачката 6.1.2. и 6.1.3. извјештаја:

Расходи текућег периода и добитак су прецијењени за износ од 3.169 КМ, јер трошкови за накнаде нису евидентирани по рочности.

Као што је наведено под тачкама 6.2.1.1. и 6.2.2.1. извјештаја:

У пословним евиденцијама није евидентиран системски и апликативни софтвер за праћење рада тимова породичне медицине у Републици Српској дониран од Министарства здравља и социјалне заштите Републике Српске у 2008. години, због чега је потцијењена бруто вриједност и исправка вриједности осталих нематеријалних средстава.

Због неријешених имовинско правних односа у земљишним евиденцијама вриједност дијела земљишта није призната у финансијским извјештајима.

Нису дефинисане рачуноводствене политике у дијелу одмјеравања након признавања сталних средстава и није извршено укидање формираних ревалоризационих резерви у складу са захтјевима MPC 16 – Некретнине, постројења и опрема.

Као што је наведено под тачком 6.6. извјештаја:

У Напоменама уз финансијски извјештај нису објелодањене све релевантне информације у складу са захтјевима Међународних рачуноводствених стандарда.

Скретање пажње

Не изражавајући даље резерву на дато мишљење скрећемо пажњу на наведено под тачком 6.2.1.2. извјештаја:

Фактурисана вриједност извршених услуга које Јавна здравствена установа „Дом здравља Србац“ Србац пружа у оквиру примарног нивоа здравствене заштите представља изведену вриједност која проистиче из одредби Уговора о пружању и финансирању примарног нивоа здравствене заштите у 2017. години и „усаглашавања“ која су резултат обрачуна Фонда здравственог осигурања Републике Српске. Исказана потраживања нису резултат извршених услуга Јавне здравствене установе „Дом здравља Србац“ Србац, обзиром да су сходно обрачуну сторнирани приходи и потраживања по основу „ризика прекорачења“ лијекова издатих на рецепт у износу од 105.230 КМ, а што може довести у питање квалитативне карактеристике финансијског извјештаја и упоредивост података.

Временска неограниченост пословања

У Напоменама уз финансијске извјештаје, Јавна здравствена установа „Дом здравља Србац“ Србац објелоданила је да не постоје ограничења у пословању у временски неограниченом периоду.

Кључна питања ревизије

Кључна питања ревизије су она питања која по нашем професионалном мишљењу, су била најзначајнија у вршењу ревизије финансијских извјештаја за годину која се завршава на дан 31. децембар 2017. године. Ова питања смо размотрили у оквиру ревизије финансијских извјештаја као цјелине, а у формирању нашег мишљења не дајемо одвојено мишљење о тим питањима. Осим питања описаних у пасусу Основ за мишљење са резервом нема других питања која треба објавити у извјештају о ревизији.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Директор је одговоран за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са Међународним рачуноводственим стандардима и Међународним стандардима финансијског извјештавања. Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе настале услед преваре и грешке; одговарајућа објелодањивања релевантних информација у Напоменама уз финансијске извјештаје; одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена које су примјерене датим околностима и надзор над процесом извјештавања. При изради финансијских извјештаја руководство је одговорно да процијени сталност пословања и да објелодани питања везана за временску неограниченост пословања.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наш циљ је да стекнемо разумно увјеравање о томе да финансијски извјештаји, као цјелина, не садрже материјално значајне погрешне исказе узроковане преваром или грешком, као и да сачинимо и објавимо ревизијски извјештај, који садржи наше мишљење. Разумно увјеравање представља висок ниво увјеравања, али није гаранција да ће ревизија, која је извршена у складу са ISSAI стандардима ревизије увијек открити материјално значајне погрешне исказе када они постоје.

Погрешни искази могу настати као последица преваре или грешке и сматрају се материјално значајним ако, појединачно или заједно, могу утицати на економске одлуке корисника које се доносе на основу финансијских извјештаја.

Због чињенице да се ревизија проводи провјером на бази узорка и да у систему интерних контрола и рачуноводственом систему постоје инхерентна ограничења, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке остану неоткривене.

Ревизија укључује провођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и објелодањивањима датим у финансијским извјештајима. Избор поступака је заснован на ревизијском просуђивању и професионалном скептицизму, укључујући процјену ризика материјално значајних погрешних исказа у финансијским извјештајима, насталих услед преваре и грешке. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, у циљу осмишљавања ревизијских поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у циљу изражавања одвојеног мишљења о ефективности интерних контрола. Ревизија такође укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика утемељених на временској неограничености пословања и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Изјављујемо да смо поступили у складу са релевантним етичким захтјевима у вези са независношћу. Остварили смо комуникацију са одговорним лицима субјекта ревизије у вези са планираним обимом и временским распоредом ревизије, кључним ревизијским питањима и другим важним питањима и значајним налазима ревизије, укључујући значајне недостатке у систему интерних контрола, који се могу идентификовати током ревизије.

Бања Лука, 06.12.2018. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији усклађености

Мишљење са резервом

Уз ревизију финансијских извјештаја Јавне здравствене установе „Дом здравља Србац“ Србац за 2017. годину, извршили смо ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са значајним законским и другим прописима.

По нашем мишљењу, осим за наведено у пасусу Основ за мишљење са резервом, активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима Јавне здравствене установе „Дом здравља Србац“ Србац за 2017. годину су, у свим материјалним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане.

Основ за мишљење са резервом

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију усклађености.

Вјерујемо да су прибављени ревизијски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење о усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са прописима којима су регулисане.

Као што је наведено под тачком 6.1.1. извјештаја:

Ослобађање од партиципације у висини од 50% вршено је за запослене у Јавној здравственој установи „Дом здравља Србац“ Србац и чланове њихове уже породице који не припадају категоријама лица ослобођених од партиципације према одредбама Закона о здравственом осигурању и члану 53. Правилника о садржају, обиму и начину остваривања права на здравствену заштиту.

Као што је наведено под тачком 6.1.2. извјештаја

Обрачун накнада плата запослених за вријеме привремене неспособности за рад, вршен је према члану 56. став (2) Правилника о раду у Јавној здравственој установи „Дом здравља Србац“ Србац, који није усклађен са чланом 24. Правилника о остваривању права на накнаду плате за вријеме привремене неспособности за рад.

Скретање пажње

Не изражавајући даље резерву на дато мишљење скрећемо пажњу на наведено под тачком 4. извјештаја:

Споразумом о провођењу поступака јавних набавки од 24.11.2015. године између Фонда здравственог осигурања Републике Српске и Јавне здравствене установе „Дом здравља Србац“ договорено је снабдијевање лијековима и медицинским материјалом у висини потреба установе (члан 2.), са изузетком да установа покрене поступак јавне набавке, уколико се правовремено не оконча поступак централизованих набавки. Од укупно набављених лијекова и медицинског материјала у 2017. години на набавке путем Фонда здравственог осигурања Републике Српске односи се око 20% и цијене лијекова и медицинског материјала набављених путем Фонда здравственог осигурања Републике Српске су, због набавки већих количина, ниже од цијена које је уговорила Јавна здравствена установа „Дом здравља Србац“ Србац у самосталном поступку.

Одговорност руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, директор је такође одговоран да осигура да су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима у складу са прописима којима су регулисане.

Одговорност ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима, у свим материјалним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура како би прибавили ревизијске доказе о томе да ли је пословање Јавне здравствене установе „Дом здравља Србац“ Србац обухваћено према дефинисаним критеријумима, усклађено са законским и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање Јавне здравствене установе „Дом здравља Србац“ Србац.

Бања Лука, 06.12.2018. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

III РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА

Препоруке везане за финансијске извјештаје

Препоручује се директору да обезбиједи да се:

- 1) обрачун накнада плата за вријеме привремене неспособности усклади са чланом 24. Правилника о остваривању права на накнаду плате за вријеме привремене неспособности за рад,
- 2) евидентирање расхода врши према рочности,
- 3) изврши евидентирање системског и апликативног софтвера за праћење рада тимова породичне медицине,
- 4) покрену активности на регулисању права управљања и располагања над земљиштем на којем се налазе објекти Дома здравља,
- 5) обрачун вриједности стања и излазне вриједности залиха врши у складу са чланом 36. Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама,
- 6) у рачуноводственим политикама дефинише модел одмјеравања након признавања сталних средстава,
- 7) признавање и укидање ревалоризационих резерви грађевинских објеката и опреме врши у складу са МРС 16 – Некретнине, постројења и опрема, параграфи 35. б), 36 и 41,
- 8) у Напоменама уз финансијски извјештај врши објелодањивање свих релевантних информација у складу са захтјевима Међународних рачуноводствених стандарда.

Препоруке везане за усклађеност пословања

Препоручује се директору да обезбиједи да се:

- 1) уговори о повременим и привременим пословима и уговори о дјелу закључују у складу са чланом 204. и 205. став (2) Закона о раду.

Препоручује се Управном одбору да:

- 2) благовремено доноси Програм рада и Финансијски план као основ пословних активности за наредну годину у складу са чланом 23. став (1) Закона о јавним предузећима,
- 3) планирање јавних набавки усклади са усвојеним Финансијским планом,
- 4) ослобађање од партиципације врши само за категорије осигураних лица и услуге здравствене заштите које су дефинисане одредбама Закона о здравственом осигурању и Правилника о садржају, обиму и начину остваривања права на здравствену заштиту.

IV КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ

Као критеријуме код ревизије усклађености пословања користили смо сљедеће прописе:

- Закон о систему јавних служби,
- Закон о привредним друштвима,
- Закон о јавним предузећима,
- Закон о здравственој заштити,
- Закон о здравственом осигурању,
- Закон о јавним набавкама,
- Закон о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске,
- Закон о унутрашњем платном промету,,
- Закон о регистрацији пословних субјеката у Републици Српској,
- Закон о раду,
- Закон о платама запослених лица у јавним установама у области здравства Републике Српске,
- Закон о доприносима,
- Закон о порезу на доходак,
- Закон о порезу на добит,
- Закон о професионалној рехабилитацији, оспособљавању и запошљавању инвалида,
- Посебни колективни уговор за запослене у области здравства у Републици Српској,
- Правилник о примјени Закона о порезу на доходак,
- Правилник о примјени Закона о порезу на добит,
- Правилник о начину и поступку остваривања права на ослобађање и умањење пореске основице пореза на доходак,
- Правилник о условима, начину обавјештавања, обрачунавању и уплати доприноса,
- Правилник о основима стандарда и норматива здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања,
- Правилник о принципима, условима и критеријумима за закључивање уговора са даваоцима здравствених услуга у Републици Српској у 2017. години,
- Уредба о накнадама за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у јавном сектору Републике Српске,
- Уредба о условима и плаћању готовим новцем,
- Одлука о партиципацији,
- Одлука о најнижој цијени рада у области здравства и социјалне заштите Републике Српске,
- Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста,
- Правилник о раду.

V ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ)

1. Увод

Јавна здравствена установа „Дом здравља Србац“ Србац (у даљем тексту: Дом здравља) је самостална здравствена установа која обавља примарну здравствену заштиту по моделу породичне медицине на подручју општине Србац. Дом здравља пружа и услуге секундарне здравствене заштите, односно услуге консултативно-специјалистичке здравствене заштите из педијатрије и гинекологије.

Одлуком Скупштине општине Србац од 04.03.1994. године, Дом здравља је основан ради обављања дјелатности од посебног друштвеног интереса, а својство правног лица стекао је уписом у судски регистар код Окружног привредног суда у Бањој Луци. Основни капитал Дома здравља уписан у износу од 2.000 КМ усаглашен је са износом капитала уписаном у судски регистар, у складу са чланом 22. Закона о регистрацији пословних субјеката у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, број: 67/13 и 15/16).

Рјешењем Окружног привредног суда у Бањој Луци од 05.07.2011. године у судски регистар извршен је упис усклађивања дјелатности са одредбама Закона о здравственој заштити („Службени гласник Републике Српске“, број 106/09), Закона о систему јавних служби („Службени гласник Републике Српске“, број 68/07) и усклађивање дјелатности са Уредбом о класификацији дјелатности („Службени гласник Републике Српске“, број 119/10). Посљедњим Рјешењем Основног суда Бања Лука од 11.10.2017. године извршен је упис промјене функције лица овлашћеног за заступање.

На основу извјештаја о испуњењу прописаних стандарда у процесу пружања здравствених услуга од Агенције за сертификацију, акредитацију и унапређење квалитета здравствене заштите у Републици Српској, Министарство здравља и социјалне заштите Републике Српске је за Дом здравља донијело Рјешење о стицању статуса сертифициране установе.

Према Закону о систему јавних служби, органи Дома здравља су управни одбор и директор, а Статутом Дома здравља дефинисане су њихове надлежности, одговорности и дјелокруг рада. Директор заступа Дом здравља, а стручна тијела су Колегијум и Етички одбор.

Примарна здравствена заштита становништва се остварује у оквиру Дома здравља Србац и пет подручних амбуланти породичне медицине у Разбоју, Кукуљама, Кобашу, Ножичком и Ситнешима. У 2017. години услуге породичне медицине пружало је 12 тимова породичне медицине.

Према члану 57. Статута, Дом здравља обезбјеђује средства за рад од Фонда здравственог осигурања Републике Српске (у даљем тексту Фонд здравственог осигурања), из буџета оснивача односно општине Србац, наплатом услуга од корисника здравствене заштите (пружањем комерцијалних медицинских услуга), донација и слично.

Дом здравља је у законски прописаном року доставио три примједбе на Нацрт извјештаја о ревизији финансијских извјештаја. Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске прихватила је двије примједбе на основу накнадно достављене документације из 2018. године, док једну примједбу није прихватила. Достављене примједбе немају утицај на мишљење за финансијске извјештаје и усклађеност.

Препоруке дате у овом извјештају, у циљу њиховог наглашавања, болдоване су и писане италиком словима.

2. Провођење препорука из претходног извјештаја

Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске први пут проводи финансијску ревизију Дома здравља.

3. Закључак о функционисању система интерних контрола

Управни одбор донио је Статут Дома здравља 28.02.2011. године, са измјенама и допунама од 05.06.2013. године и 24.06.2013. године, за које дата сагласност општине Србац. Измјенама важећих законских прописа уз прибављено позитивно мишљење надлежног министарства, начелник општине Србац дао је сагласност на нови Статут, који је на снази од 14.07.2017. године.

Након проведених поступака јавног конкурса, дана 18.07.2017. године, Скупштина општине Србац именовала је директора и чланове Управног одбора Дома здравља на мандатни период од четири године.

У наведеном периоду, поред именовања директора и чланова Управног одбора и доношења новог статута, усвојен је и нови Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у Дому здравља Србац уз претходну сагласност Општине Србац, а у складу са чланом 19. став 4. Закона о систему јавних служби („Службени гласник Републике Српске“, број: 68/07, 109/12 и 44/16). Правилником је систематизовано 51 радно мјесто за 80 извршилаца са пуним радним временом и 11 извршилаца са непуним радним временом (за пуно радно вријеме, ангажовање на два радна мјеста са непуним радним временом). На дан 31.12.2017. године у Дому здравља је био ангажован 91 извршилац и то: директор, главна сестра, 82 извршиоца на неодређено вријеме, 4 извршиоца на одређено вријеме (уз сагласност надлежног министарства) и 3 извршиоца – доктора медицине на специјализацији, од којих је 69 извршилаца медицинско особље и 22 извршиоца немедицинско особље. Директор је посебним рјешењима именовао 10 начелника организационих јединица (8 служби и 2 центра) из реда запослених радника.

Правилником о интерним контролама и интерним контролним поступцима од 10.02.2017. године уопштено су дефинисани контролни поступци за: руковање готовином у благајни, обрачун плата и осталих примања, евиденцију присуства на послу, трошење средстава по финансијском плану и редовни годишњи попис. Правилником нису идентификовани критеријуми за процјену ризика и није извршена процјена ризика.

Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама од 06.12.2016. године, који је у примјени од 01.01.2017. године, дефинисани су: организација рачуноводственог система; пословне књиге; вођење пословних књига; књиговодствене исправе; рокови за сачињавање, достављање и књижење докумената; рачуноводствени софтвер; интерне рачуноводствене контроле; попис имовине и обавеза; припрема, састављање и презентација финансијских извјештаја; чување пословних књига и књиговодствених исправа. Рачуноводственим политикама дефинисано је признавање, укидање, мјерење и процјењивање средстава, обавеза, прихода и расхода Дома здравља.

Дом здравља је у току 2017. године изнајмљивао пословне просторије у згради Дома здравља за обављање специјалистичких прегледа (из области: нуклеарне медицине, радиологије, кардиологије, хирургије, неурологије, дјечије кардиологије, ортопедије, дерматологије, васкуларне хирургије), рекреативних активности и за постављање опреме закупопримца (радио релејне опреме, базних станица, аутомата за пиће), без усвојеног интерног акта. Управни одбор је 06.08.2018. године донио Одлуку о давању слободних капацитета у закуп којом је одобрено

издавање просторија, уз овлашћење директора да закључује уговоре и утврђује висину закупа.

На основу презентоване документације стекли смо увјерење да је редован годишњи попис имовине и обавеза на дан 31.12.2017. године у Дому здравља обављен у складу са Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза ("Службени гласник Републике Српске", број 45/16).

Осталим интерним актима Дома здравља, обезбијеђена је задовољавајућа основа за функционисање система интерних контрола.

Правилником о интерним контролама и интерним контролним поступцима предвиђени су поступци надгледања спровођења интерних контролних поступака и одредби овог правилника, именовањем интерног ревизора из реда запослених или екстерног независног стручњака ради контроле других процеса у Дому здравља у циљу јачања интерних контролних поступака, што у току 2017. године није учињено. Именована комисија за преглед фискалних каса и протокола од стране директора, извршила је три контроле за периоде 01.01-31.03.2017. године, 01.04-31.10.2017. године и 01.11-31.12.2017. године. Сачињени записници о прегледу фискалних каса и протокола са утврђеним неправилностима током обављених контрола, уједно обавезују одговорна лица да утврђене недостатке отклоне у наредном периоду. Поступци о исправљању утврђених неправилности нису документовани.

У Дому здравља је организован посебан облик унутрашњег надзора у Јединици за континуирано унапређење квалитета и сигурности здравствених услуга за који је задужен координатор квалитета.

У складу са чланом 14. Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број: 91/06) директор је Рјешењем од 02.02.2018. године одредио одговорно лице за успостављање, спровођење и развој финансијског управљања и контроле.

Због обављања функције од јавног интереса финансијски извјештаји Дома здравља подлијежу обавезној годишњој ревизији у складу са чланом 28. став (2) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број: 94/15). Дом здравља је ангажовао независног ревизора за обављање ревизије финансијских извјештаја за 2016. и 2017. годину. Ревизијским извјештајима дато је позитивно мишљење за финансијске извјештаје.

Сходно напријед наведеном и недостацима наведеним у даљем тексту овог извјештаја успостављени систем интерних контрола није у довољној мјери функционисао како би обезбиједио истинито и фер извјештавање и потпуну усклађеност пословања са важећим законским и другим прописима.

4. Набавке

Управни одбор донио је План јавних набавки за 2017. годину од 16.11.2016. године. Планирано је провођење 45 поступака јавних набавки у укупном износу од 395.700 КМ без пореза на додату вриједност (у даљем тексту: ПДВ) и то набавки роба у износу од 301.000 КМ и услуга у износу од 94.700 КМ путем 8 конкурентских захтјева и 37 директних споразума.

С обзиром да је Програм рада и Финансијски план за 2017. годину усвојен 30.05.2017. године, донесени План јавних набавки од 16.11.2016. године није усклађен са Финансијским планом и као такав није обезбјеђивао контролу уговарања потрошње у висини одобрених средстава Финансијским планом.

Планиране јавне набавке реализоване су 61% закључивањем уговора у укупном износу од 243.192 КМ без ПДВ-а и то роба у износу од 185.458 КМ и услуга у износу од 57.734 КМ. Нереализоване набавке односе се на 9 непроведених поступака јавних набавки у износу од 42.100 КМ. Поред тога, поступци јавних набавки за лијекове, санитарски, лабораторијски и други медицински материјал, покренути су у мањем износу за 79.000 КМ од планираних Планом јавних набавки. Одлуке директора о покретању поступака су у висини средстава планираних Финансијским планом.

Ревизијским испитивањем девет поступака јавних набавки у вриједности од 170.000 КМ без ПДВ-а, који чине 43% од укупне планиране вриједности, нису утврђене материјално значајне неусклађености у провођењу поступака са Законом о јавним набавкама („Службени гласник Републике Српске“, број 38/14).

Споразумом о провођењу поступака јавних набавки од 24.11.2015. године између Фонда здравственог осигурања Републике Српске и Јавне здравствене установе „Дом здравља Србац“ договорено је снабдијевање лијековима и медицинским материјалом у висини потреба установе (члан 2.), са изузетком да установа покрене поступак јавне набавке, уколико се правовремено не оконча поступак централизованих набавки. Од укупно набављених лијекова и медицинског материјала у 2017. години на набавке путем Фонда здравственог осигурања односи се око 20% и цијене лијекова и медицинског материјала набављених путем Фонда здравственог осигурања Републике Српске су, због набавки већих количина, ниже од цијена које је уговорио Дом здравља у самосталном поступку.

Препоручује се Управном одбору да планирање јавних набавки усклади са усвојеним финансијским планом.

5. Припрема и доношење плана пословања и финансијског плана

Управни одбор Дома здравља је 10.05.2017. године донио Програм рада и Финансијски план за 2017. годину на основу остварених прихода и расхода за први квартал 2017. године, које је усвојила Скупштина општине 30.05.2017. године. Неблаговремено донесени и усвојени Програм рада и Финансијски план за 2017. годину не представљају основ пословних активности за период 01.01-31.12.2017. године, како је предвиђено чланом 23. став (1) Закона о јавним предузећима („Службени гласник Републике Српске“ број: 75/04 и 78/11). Финансијским планом, приходи су планирани у укупном износу од 2.453.396 КМ и то пословни приходи (2.283.396 КМ) и остали приходи (170.000 КМ), а расходи су планирани у укупном износу од 2.403.000 КМ и то пословни расходи (2.368.300 КМ), финансијски расходи (32.200 КМ) и остали расходи (2.500 КМ). Планирани добитак износи 50.396 КМ.

На основу остварених прихода и расхода до 30.11.2017. године, Управни одбор је донио Ребаланс финансијског плана за 2017. годину, за који није прибавио сагласност оснивача. Ребалансом финансијског плана приходи су планирани у укупном износу од 2.458.900 КМ и то: пословни приходи (2.288.900 КМ) и остали приходи (170.000 КМ). Расходи су планирани у укупном износу од 2.403.041 КМ и то пословни расходи (2.362.841 КМ), финансијски расходи (32.200 КМ) и остали расходи (8.000 КМ), а добитак у износу од 55.869 КМ.

Препоручује се Управном одбору да благовремено донесе Програм рада и Финансијски план који ће представљати основ пословних активности за наредну годину у складу са чланом 23. став (1) Закона о јавним предузећима.

6. Финансијски извјештаји

Скупштина Општине Србац, дана 17.04.2017. године усвојила је Извјештај о раду и финансијске извјештаје Дома здравља за 2017. годину. Финансијски извјештаји за 2017. годину сачињени су у форми прописаној Правилником о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике („Службени гласник Републике Српске“, број: 63/16).

6.1. Биланс успјеха

У Билансу успјеха за 2017. годину укупни приходи исказани у износу од 2.453.790 КМ остварени су 100% у односу на планиране приходе. Укупни расходи исказани у износу од 2.370.308 КМ остварени су 99% у односу на планиране расходе. Добитак је исказан у износу од 83.482 КМ.

6.1.1. Приходи

Приходе исказане у укупном износу од 2.453.790 КМ чине пословни приходи (2.286.414 КМ) и остали приходи (167.376 КМ).

Пословне приходе исказане у износу од 2.286.414 КМ чине приходи од продаје учинака и остали пословни приходи.

Приходи од продаје учинака (2.182.677 КМ) односе се на приходе по основу закључених уговора за пружање здравствених услуга са Фондом здравственог осигурања и пружених здравствених услуга које нису уговорене са Фондом здравственог осигурања.

Приходе по основу закључених уговора са Фондом здравственог осигурања (1.895.748 КМ), Дом здравља остварује по: Уговору о пружању и финансирању примарног нивоа здравствене заштите (1.694.811 КМ), Анексу уговора о пружању и финансирању примарног нивоа здравствене заштите (21.645 КМ), Уговору о пружању услуга консултативно-специјалистичке здравствене заштите из области педијатрије и гинекологије (188.207 КМ) и Уговору о испоруци медицинских средстава – медицинско техничких помагала (12.730 КМ). Наведени уговори са Фондом здравственог осигурања закључени су у складу са Правилником о принципима, условима и критеријима за закључивање уговора са даваоцима здравствених услуга у Републици Српској у 2017. години („Службени гласник Републике Српске“, број: 1/17).

У оквиру закљученог Уговора о пружању и финансирању примарног нивоа здравствене заштите, Дом здравља је остварио приходе по основу пружања:

- услуга примарног нивоа здравствене заштите (1.591.899 КМ) мјесечно фактурисаних у висини 1/12 од уговореног износа,
- медицинских услуга иностраним осигураницима (39.763 КМ) фактурисањем пружених услуга, које Фонд здравственог осигурања признаје у висини од 80% од стварно извршених услуга у складу са чланом 40. основног уговора,
- услуга превоза пацијената на хемодијализу (39.952 КМ) фактурисањем пружених услуга превоза, које Фонд здравственог осигурања признаје по утврђеној цијени горива превоза пацијената по пређеном километру и
- осталих услуга (1.552 КМ) фактурисањем стварно извршених услуга.

Анексом уговора о пружању и финансирању примарног нивоа здравствене заштите из области биохемијске – лабораторијске дијагностике („Модел 2“), Дом здравља је остварио приходе по основу испостављених фактура у висини извршених услуга.

Приходи по основу Уговора о пружању услуга консултативно-специјалистичке здравствене заштите из области педијатрије и гинекологије остварени су мјесечним фактурисањем 1/12 уговореног износа, а по основу Уговора о испоруци медицинских средстава – медицинско техничких помагала испостављањем фактура у висини извршених услуга.

Приходи по основу Уговора о пружању и финансирању примарног нивоа здравствене заштите умањени су за износ од 105.230 КМ због прекорачења дозвољеног лимита за лијекове који се издају на рецепт односно веће вриједности прописаних лијекова у односу на уговором дефинисан износ (деталније под тачком 6.2.1.2).

Приходи по основу пружених здравствених услуга које нису уговорене са Фондом здравственог осигурања (286.928 КМ) односе се на приходе по основу: партиципације (100.934 КМ), захтјева пацијената (60.236 КМ), систематских и санитарних прегледа радника (31.233 КМ), издавања љекарских увјерења (37.279 КМ), пружених услуга неосигураним лицима (31.767 КМ), хигијенско-епидемиолошких услуга и хигијенског минимума (18.898 КМ) и ултразвучних прегледа (6.581 КМ). Наведени приходи признати на готовинској основи (осим уговорених систематских и санитарних прегледа радника), остварени су на основу извршених услуга по Цјеновнику комерцијалних здравствених услуга, којег утврђује Управни одбор Дома здравља.

Приходи по основу партиципације исказани у износу од 100.934 КМ, наплаћују се на основу Одлуке о партиципацији („Службени гласник Републике Српске“, број: 58/16, 83/16, 112/16, 1/17 и 29/17), односно Цјеновника здравствених услуга утврђених од стране Управног одбора Фонда здравственог осигурања.

Ослобађање од партиципације вршено је за запослене у Дому здравља и чланове њихове уже породице који не припадају категоријама лица ослобођених од партиципације према одредбама Закона о здравственом осигурању и члану 53. Правилника о садржају, обиму и начину остваривања права на здравствену заштиту („Службени гласник Републике Српске“, број: 102/11, 117/11, 128/11, 101/12, 28/16, 83/16, 109/17 и 115/17). Управни одбор Дома здравља је Одлуком о усвајању цјеновника комерцијалних здравствених услуга од 18.02.2014. године, дефинисао да радници Дома здравља и њихови чланови уже породице плаћају 50% од цијена пружених здравствених услуга утврђених интерним Цјеновником комерцијалних здравствених услуга.

Препоручује се Управном одбору да ослобађање од партиципације врши само за категорије осигураних лица и услуге здравствене заштите које су дефинисане одредбама Закона о здравственом осигурању и Правилника о садржају, обиму и начину остваривања права на здравствену заштиту.

Остали пословни приходи (103.738 КМ) односе се на приходе од: дотација, закупнина, донација, намјенских извора финансирања и осталих пословних прихода.

Приходи од дотација исказани у износу од 10.000 КМ односе се на финансијску помоћ оснивача – Скупштине општине Србац.

Приходи од закупнина исказани у износу од 36.064 КМ признају се на обрачунском основу на основу закључених уговора о закупу пословних просторија у згради Дома здравља за обављање специјалистичких прегледа, рекреативних активности и за постављање опреме закупаца (радио релејне опреме, базне станице, аутомати за пиће).

Приходи од донација исказани су у износу од 11.157 КМ, односе се на обрачунате трошкове амортизације за 2017. годину дониране опреме, признате као приходи за припадајући период.

Приходи од намјенских извора финансирања исказани у износу од 43.697 КМ односе се на приходе од: рефундације накнаде зарада за боловање од Фонда здравственог осигурања (31.725 КМ), рефундације накнаде зарада за породилшко боловање од Фонда за дјечију заштиту (9.972 КМ) и Института за јавно здравство Републике Српске (2.000 КМ за пројекат везан за Центар за ментално здравље).

Остали приходи исказани у износу од 167.376 КМ односе се на наплату тужбених захтјева по добијеним судским споровима у 2017. години и то: судском спору за злоупотребу службеног положаја и овлашћења (139.847 КМ) и судском спору о заштити права из радног односа (27.529 КМ).

6.1.2. Расходи

Расходе исказане у укупном износу од 2.370.309 КМ чине пословни расходи (2.333.639 КМ), финансијски расходи (29.537 КМ) и остали расходи (7.132 КМ).

Пословне расходе исказане у износу од 2.333.639 КМ чине трошкови: материјала (244.453 КМ), зарада, накнада зарада и осталих личних расхода (1.767.369 КМ), производних услуга (32.605 КМ), амортизације (199.920 КМ), нематеријални трошкови (83.834 КМ) и трошкови пореза и доприноса (5.458 КМ).

Трошкове материјала чине трошкови: материјала за израду учинака (90.747 КМ), режијског материјала (43.027 КМ) и горива и енергије (110.678 КМ).

Трошкови материјала за израду учинака односе се на трошкове: лијекова (34.438 КМ), санитарског материјала (15.927 КМ), лабораторијског материјала (24.258 КМ), стоматолошког материјала (4.390 КМ), тестова на тракама (6.711 КМ), мокрих тестова (5.023 КМ). Трошкови лијекова и санитарског материјала нису обрачунати по просјечним пондерисаним цијенама, због погрешне примјене рачуноводствене политике. (тачка 6.1.2.1. извјештаја)

Трошкове режијског материјала чине трошкови: ауто-гума (1.640 КМ), ХТЗ опреме (1.185 КМ), алата и инвентара (1.372 КМ), материјала и дијелова за текуће одржавање (10.018 КМ), канцеларијског материјала, образаца и тонера (15.746 КМ), средстава за хигијену (10.663 КМ) и осталог режијског материјала (2.403 КМ).

Трошкови горива и енергије односе се на трошкове: горива и мазива (34.819 КМ), огревног дрвета и пелета (2.457 КМ), електричне енергије (31.890 КМ), воде и канализације (7.598 КМ), гаса (280 КМ) и топлотне енергије (33.184 КМ).

Трошкови горива и енергије нижи су за 11% у односу на претходну годину, које се највећим дијелом односи на смањење трошкова топлотне енергије од 34 % (17.098 КМ), као ефекат смањења цијене гријања са 1,55 КМ/м² на 1,20 КМ/м². За испоруку топлотне енергије закључен је уговор са предузећем „Срда“ д.о.о Градишка од 10.10.2016. године на период од двије године за гријање простора зграде Дома здравља површине од 2273 м² по цијени од 1,55 КМ/м². Након истека прве године уговорног односа, закључен је Анекс основног уговора којим је смањена цијена са 1,55 КМ/м² на 1,20 КМ/м² до истека уговорног односа и извршено уступање уговорених обавеза испоруке топлотне енергије предузећу „PVA Group“ д.о.о. Градишка.

Трошкови зарада, накнада зарада и осталих личних расхода исказани су у бруто износу од 1.767.369 КМ.

Трошкови бруто зарада и бруто накнада зарада исказани у износу од 1.683.601 КМ чине 72% укупних пословних расхода, а односе се на: нето зараде (854.278, накнаде зарада (182.702 КМ), порезе на зараде (91.568 КМ) и збирне доприносе на зараде (555.054 КМ).

Обрачун нето плата вршен је у складу са утврђеним коефицијентима Закона о платама запослених лица у јавним установама у области здравства Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 11/09 и 116/16) и цијени рада од 135 КМ утврђене Одлуком о најнижој цијени рада у области здравства и социјалне заштите Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 6/08). Увећање основних плата вршено је по основу: минулог рада; рада ноћу; рада за дане државног празника и друге дана у које се по закону не ради; обављања високо сложених, најсложенијих и изузетно значајних послова; посебних и отежаних услова рада (радна мјеста у Служби хитне медицинске помоћи и Служби за дијагностику и протетској лабораторији).

Обрачун накнада плата запослених за вријеме привремене неспособности за рад, вршен је у висини од 90% од нето плате коју би запослени остварио да је био на раду према члану 56. став (2) Правилника о раду Дома здравља, који није усклађен са чланом 24. Правилника о остваривању права на накнаду плате за вријеме привремене неспособности за рад („Службени гласник Републике Српске“, број: 63/08, 38/10, 61/11, 87/12, 100/14, 4/15 и 8/16).

Порези и збирни доприноси на плате обрачунати су у складу са Законом о порезу на доходак („Службени гласник Републике Српске“, број: 60/15 и 5/16) и Законом о доприносима („Службени гласник Републике Српске“, број: 116/12 и 103/15).

Трошкови бруто осталих личних примања исказани у износу од 83.786 КМ односе се на: бруто накнаде члановима Управног одбора (7.645 КМ); отпремнине, награде и помоћи запосленима (37.695 КМ); трошкове смјештаја и исхране на службеном путу (1.183 КМ); накнаде превоза запослених (19.853 КМ); бруто накнаде по уговорима о дјелу (3.265 КМ); бруто накнаде по уговорима о повременим и привременим пословима (14.126 КМ).

Накнаде члановима Управног одбора (нето 4.610 КМ) обрачунате су у току 2017. године за период: јануар-март по 200 КМ, април-мај по 50 КМ и јуни-децембар по 150 КМ по усвојеним одлукама Управног одбора.

Трошкови отпремнина, награда и помоћи запосленима односе се на: отпремнине (11.003 КМ), јубиларне награде (10.446 КМ) и новчане помоћи (16.246 КМ).

Отпремнина за одлазак у пензију обрачунате по Рјешењу директора од 24.11.2016. године у висини од три просјечне мјесечне плате запослених у здравству у износу од 3.169 КМ, евидентирана је на терет расхода текућег периода, чиме су расходи 2017. године прецијењени. Трошкови отпремнина за одлазак у пензију по налазима ревизије износе 6.834 КМ.

Јубиларне награде и помоћи запосленима (за рођење дјетета 8.280 КМ и смрти ужег члана породице 6.240 КМ) обрачунате су на основу рјешења директора у складу са Правилником о раду и Посебним колективним уговором за запослене у области здравства.

Трошкови превоза запослених обрачунавају се сразмјерно броју дана проведених на послу по евиденцији присуства на послу, а у складу са интерним Упутством о исплати накнаде за превоз на посао од 18.09.2014. године са измјенама и допунама од 22.11.2016. године и 16.01.2017. године.

Бруто накнаде по уговорима о дјелу обрачунате извршиоцима по уговорима уговора о дјелу (за послове поправке система водоинсталација, централног гријања и канализације и за послове одржавања стоматолошких столица) од 29.12.2015. године закључених на период 01.01-31.12.2016. године Дом здравља је ангажовао извршиоце и у току 2017. године, што није у складу са чланом 205. став (2) Закона о раду („Службени гласник Републике Српске“ број: 1/16).

Бруто накнаде по уговорима о повременим и привременим пословима у периоду јануар-април 2017. године обрачунате су ангажованим извршиоцима за послове већ систематизованих радних мјеста (специјалиста педијатар, доктор медицине и медицински техничар), што није у складу са чланом 204. Закона о раду. Осим тога, за извршиоца (медицински техничар) обрачун накнада није извршен у уговореном износу и за уговорени период у складу са чланом 4. и 6. Уговора о повременим и привременим пословима. У периоду септембар-децембар 2017. године закључена су два уговора о допунском раду (20 радних часова у седмици), како је предвиђено чланом 207. Закона о раду.

Препоручује се директору да обезбиједи да се:

- **обрачун накнада плата за вријеме привремене неспособности усклади са чланом 24. Правилника о остваривању права на накнаду плате за вријеме привремене неспособности за рад,**
- **евидентирање расхода врши према рачности и**
- **уговори о повременим и привременим пословима и уговори о дјелу закључују у складу са чланом 204. и 205. став (2) Закона о раду.**

Трошкове производних услуга чине трошкови: транспортних услуга (16.066 КМ), услуга текућег одржавања сталне имовине (8.211 КМ) и осталих услуга (7.718 КМ.)

Трошкови амортизације односе се на трошкове амортизације: нематеријалних улагања (10.429 КМ), грађевинских објеката (60.451 КМ) и опреме (129.040 КМ). Обрачун амортизације вршен је методом линеарног отписа за процијењени корисни вијек трајања примјеном стопа амортизације за: нематеријална улагања од 20%, грађевинске објекте од 1,5-5%, медицинску опрему и апарате 12,5-20%, канцеларијску опрему 10-12,5%, рачунарску опрему 25%, транспортну опрему 15,5% и осталу опрему 11-20%, који нису објелодањени у Напоменама уз финансијске извјештаје (тачка 6.2.1.1. извјештаја).

Нематеријалне трошкове (без пореза и доприноса) чине трошкови: непроизводних услуга (60.401 КМ), репрезентације (5.446 КМ), осигурања (12.408 КМ), платног промета у земљи (2.155 КМ) и остали нематеријални трошкови (3.425 КМ).

Трошкови непроизводних услуга највећим дијелом се односе на трошкове: санитарних прегледа (24.831 КМ), услуга зуботехничке лабораторије (13.190 КМ), услуга стручног образовања запослених (7.900 КМ), услуга одржавања софтвера (6.634 КМ), регистрације аутомобила (3.480 КМ) и екстерне ревизије (2.691 КМ).

Трошкови пореза и доприноса односе се на трошкове: пореза (2.090 КМ) и доприноса (3.368 КМ).

Финансијски расходи исказани у износу од 29.537 КМ највећим дијелом се односе на расходе камата по кредиту од Сбер банке а.д. Бања Лука (8.029 КМ) и зајму од Фонда здравственог осигурања (21.263 КМ).

Остали расходи исказани у износу од 7.132 КМ односе се на: неотписану вриједност расходоване опреме по попису (2.123 КМ), вриједност расходованих залиха по попису (4.159 КМ) и издатке за хуманитарне, културне и спортске намјене (850 КМ).

6.1.3. Финансијски резултат

За период 01.01-31.12.2017. године, исказани су укупни приходи у износу од 2.453.791 КМ, укупни расходи у износу од 2.370.309 КМ и добитак текућег периода у износу од 83.482 КМ. Добитак је прецијењен за износ од 3.169 КМ (отпремнине из 2016. године евидентирани на терет текућег периода).

6.2. Биланс стања

У Извјештају о финансијском положају Дома здравља на дан 31.12.2017. године исказана је уравнотежена вриједност активе и пасиве у износу од 3.224.625 КМ.

6.2.1. Актива

Пословна актива исказана у бруто вриједности од 5.142.436 КМ, исправке вриједности од 1.988.178 КМ и нето вриједности од 3.154.258 КМ. Нето вриједност пословне активе односи се на: стална средства (2.839.829 КМ) и текућа средства (314.429 КМ).

6.2.1.1. Стална средства

Стална средства бруто вриједности од 4.828.007 КМ, исправке вриједности од 1.988.178 КМ и нето вриједности од 2.839.829 КМ, односи се на нематеријална средства и некретнине, постројења и опрему.

Нематеријална средства бруто вриједности од 55.272 КМ, исправке вриједности од 15.701 КМ и нето вриједности од 39.571 КМ, чине: апликативни медицински софтвер (14.810 КМ), програм за финансијско рачуноводство (246 КМ), програм за основна средства (390 КМ), програм за обрачун плата (745 КМ), софтвер за holter EKG апарат (2.396 КМ), програм за праћење, повезивање и извјештавање у сегменту превенције (15.915 КМ) и програм за лабораторијски апарате (5.068 КМ).

Нематеријална средства у 2017. године повећана су за вриједност набављеног програма за праћење, повезивање и извјештавање у сегменту превенције (19.480 КМ) и програма за лабораторијске апарате (5.967 КМ), а смањена за трошкове обрачунате амортизације у износу од 10.429 КМ.

У пословним евиденцијама није евидентиран системски и апликативни софтвер за праћење рада тимова породичне медицине Српској дониран од Министарства здравља и социјалне заштите Републике Српске у 2008. години, због чега су потцијењени бруто вриједност и исправка вриједности осталих нематеријалних средстава.

Некретнине, постројења и опрему бруто вриједности од 4.772.736 КМ, исправке вриједности од 1.972.477 КМ и нето вриједности од 2.800.259 КМ, чине: земљиште, грађевински објекти и постројења и опрема.

Земљиште је исказано у вриједности од 66.590 КМ. Извршеном процјеном објеката и земљишта на дан 31.12.2002. године, процијењена је вриједност земљишта на којем се налази зграда Дома здравља у Српцу и подручна амбуланта у Кобашу у износу од 167.925 КМ. Дом здравља не располаже књиговодственим исправама за евидентирани промјене на земљишту у периоду 2003-2007. године. Из расположиве књиговодствене евиденције (аналитичких картица) у периоду 2007-2017. године нису утврђене промјене вриједности земљишта (66.590 КМ), иако нам је презентовано Рјешење о упису власништва над земљиштем (двориште) подручне амбуланта у Кукуљма од 18.01.2011. године, које није евидентирано на позицији земљишта. Дом здравља није покренуо активности на утврђивању права управљања и располагања над земљиштем на којем се налазе његови грађевински

објекти. Због неријешених имовинско правних односа у земљишним евиденцијама, вриједност дијела земљишта није призната у финансијским извјештајима.

Ревизија је 02.11.2018. године општини Србац упутила допис са захтјевом достављања информација о евидентираним земљишту у пословним књигама општине Србац које користи Дом здравља са стањем на дан 31.12.2017. године. Општина Србац потврдила је да су парцеле на којима се налазе објекти подручних амбуланти у Ситнешима, Ножичком и Ћукалима, евидентирани у пословним књигама општине.

Грађевински објекти бруто вриједности од 3.978.205 КМ, исправке вриједности од 1.603.414 КМ и нето вриједности од 2.374.791 КМ односи се на нето вриједност објекта Дома здравља (1.839.916 КМ) и објеката подручних амбуланти: Кобаш (48.822 КМ), Ситнеши (53.358 КМ), Ножичко (28.900 КМ), Кукуље (209.341 КМ), Ћукали (30.690 КМ) и Разбој (146.047 КМ), те двије гараже (17.717 КМ).

У току 2017. године није било повећања бруто вриједности грађевинских објеката, док се смањење бруто вриједности односи на обрачун трошкова амортизације у износу од 60.451 КМ.

Процјеном вриједности објеката и земљишта на дан 31.12.2002. године, вриједност зграде са пратећим објектима Дома здравља у Српцу и подручних амбуланти (Кобаши, Ножичко, Ћукали и Гламочани) процијењена је у износу од 2.435.675 КМ. Дом здравља не располаже књиговодственим исправама за дио исказане вриједности и извршених промјена на позицији грађевинских објеката, у периоду 2002-2013. године. У периоду од 2014-2017. године промјене на грађевинским објектима односиле су се искључиво на обрачун трошкова амортизације.

Опрема је исказана у бруто вриједности 727.941 КМ, исправке вриједности 369.063 КМ и нето вриједности 358.877 КМ. Нето вриједност опреме (358.877 КМ) чине: медицинска опрема (205.689 КМ), канцеларијска опрема (35.245 КМ), рачунарска опрема (5.453 КМ), остала опрема (28.307 КМ), транспортна опрема (56.146 КМ) и донирана опрема (28.037 КМ).

Повећање бруто вриједности опреме у 2017. години од 10.043 КМ односила се на набавку медицинске опреме (микроконвексна сонда у вриједности од 6.903 КМ) и рачунарске опреме (рачунари и штампачи у вриједности од 3.140 КМ).

Смањење бруто вриједности опреме односило се на обрачун трошкова амортизације за 2017. годину у укупном износу од 129.039 КМ и на расходовање неупотребљиве опреме на приједлог пописне комисије, а по одлуци Управног одбора (бруто вриједности од 5.657 КМ, исправке вриједности од 3.533 КМ и нето вриједности 2.123 КМ). Неотписана вриједност расходоване опреме евидентирана је на терет расхода у износу од 2.123 КМ. Расходовањем опреме по попису, расходована је и опрема бруто вриједности 4.677 КМ (утврђена процјеном вриједности опреме из 2014. године), евидентирана укидањем ревалоризационих резерви у корист нераспоређеног добитка текуће године.

Дом здравља је извршио процјену вриједности уређаја и опреме на дан 31.12.2014. године по којој је фер вриједност уређаја и опреме процијењена у укупном износу од 596.481 КМ.

Приликом процјене некретнина и опреме, Дом здравља није дефинисао рачуноводствене политике у дијелу одмјеравања након признавања сталних средстава у складу са МРС 16 – Некретнине, постројења и опрема, параграфи 29, 31-37.

У Напоменама уз финансијске извјештаје нису објелодањене: информације за сваку ставку некретнина и опреме, усвојене методе амортизације и процијењени корисни вијек употребе средстава нити информације о ревалоризованим износима некретнина и опреме у складу са захтјевима MPC 16 – Некретнине, постројења и опрема, параграфи 73, 75 и 77.

Препоручује се директору да обезбиједи да се:

- **изврши евидентирање системског и апликативног софтвера за праћење рада тимова породичне медицине,**
- **покрену активности на регулисању права управљања и располагања над земљиштем на којем се налазе објекти Дома здравља и**
- **у рачуноводственим политикама дефинише модел одмјеравања након признавања сталних средстава.**

6.2.1.2. Текућа средства

Текућа средства исказана у износу од 314.429 KM чине: залихе, краткорочна потраживања и готовина.

Залихе исказане у износу од 80.957 KM односе се на залихе лијекова (12.466 KM), санитарског (9.894 KM), лабораторијског (27.744 KM) и осталог материјала за потребе пружања здравствених услуга (30.873 KM). Одмјеравање залиха материјала врши се по набавној вриједности, а обрачун стања и излазне вриједности залиха вршен је по посљедњој улазној набавној цијени, а не по просјечној пондерисаној цијени приликом сваког новог улаза материјала како је дефинисано чланом 36. Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама.

Препоручује се директору да обезбиједи да се обрачун вриједности стања и излазне вриједности залиха врши у складу са чланом 36. Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама.

Краткорочна потраживања исказана у износу од 232.440 KM чине потраживања од купаца и друга краткорочна потраживања.

Потраживања од купаца исказана у износу од 56.499 KM односе се потраживања од купаца за: извршене услуге по закљученим уговорима са Фондом здравственог осигурања (41.155 KM), санитарне и систематске прегледе радника (12.682 KM) и закуп пословних просторија (2.663 KM).

Фактурисана вриједност извршених услуга које Дом здравља пружа у оквиру примарног нивоа здравствене заштите, представља изведену вриједност која проистиче из одредби Уговора о пружању и финансирању примарног нивоа здравствене заштите у 2017. години и „усаглашавања“ која су резултат обрачуна Фонда здравственог осигурања. Исказана потраживања нису резултат извршених услуга Дома здравља, обзиром да су сходно обрачуну сторнирани приходи и потраживања по основу „ризика прекорачења“ лијекова издатих на рецепт у износу од 105.230 KM, а што може довести у питање квалитативне карактеристике финансијског извјештаја и упоредивост података.

Друга краткорочна потраживања исказана у износу од 175.941 KM односе се на: потраживања од запослених (2.177 KM), потраживања од државних органа и организација (20.539 KM), потраживања за више плаћен порез на добитак (334 KM) и остала краткорочна потраживања (152.891 KM).

Потраживања од запослених односе се на права коришћења мобилних телефона, који се измирују обуставом од плате радника.

Потраживања од државних органа и организација чине потраживања за: дотације од општине Србац (10.000 КМ) и рефундације накнада зарада за породилшко боловање од Фонда за дјечију заштиту Републике Српске (10.539 КМ).

Остала краткорочна потраживања исказана у износу од 152.891 КМ односе се на потраживања по основу правоснажних судских пресуда за измирење одштетних захтјева из два судска спора то: за злоупотребу службеног положаја и овлашћења (14.000 КМ) и заштиту права из радног односа (138.891 КМ).

Готовина исказана у износу од 1.032 КМ односи се на стање готовине на дан 31.12.2017. године: на жиро рачунима отворених код пословних банака (732 КМ) и у благајни (300 КМ).

6.2.2. Пасива

Пословну пасиву исказану у износу од 3.154.258 КМ чини: капитал (2.236.407 КМ), разграничени приходи (112.847 КМ) и обавезе (805.400 КМ).

6.2.2.1. Капитал

Капитал исказан у износу од 2.236.407 КМ чине: основни капитал, ревалоризационе резерве, нераспоређени добитак текуће године и губитак до висине капитала.

Основни капитал исказан у износу од 2.017.159 КМ чине државни капитал (2.000 КМ) и остали основни капитал (2.015.159 КМ). Државни капитал односи се на уписани и уплаћени капитал оснивача-општине Србац у судски регистар.

Ревизија није могла утврдити структуру осталог основног капитала, јер Дом здравља не располаже књиговодствене исправе о формирању и промјенама осталог основног капитала. У оквиру процјене вриједности уређаја и опреме на дан 31.12.2014. године, овлашћени процјенитељ утврдио је да је вриједност основног капитала формирана на основу: обавезног обрачуна ревалоризације по основу раста цијена на мало до 31.12.2000. године (које установа не посједује); стања позиција исказаних у завршним рачунима до 2006. године; обрачуна ревалоризације основног капитала, који је вршен на основу тада важећих прописа (које установа не посједује); дониране опреме од Министарства здравља и социјалне заштите Републике Српске и Општине Србац од крајњег донатора Владе Јапана и Црвеног крста Италије у периоду 2003-2008. године, која је евидентирана у корист основног капитала (установа располаже књиговодственим подацима о донираној опреми, чија је почетна вриједност утврђена у износу од 429.098 КМ).

Ревалоризационе резерве исказане у износу од 1.225.063 КМ односе се на ревалоризационе резерве: земљишта и грађевинских објеката (775.707 КМ) и постројења и опреме (449.356 КМ). На основу извршене процјене грађевинских објеката из 2002. године и извршене процјене постројења и опреме из 2014. године формиране су ревалоризационе резерве, чије признавање и укидање није вршено у складу са МРС 16 – Некретнине, постројења и опрема, параграфи 35. б), 36 и 41.

Препоручује се директору да обезбједи да се признавање и укидање ревалоризационих резерви грађевинских објеката и опреме врши у складу са МРС 16 – Некретнине, постројења и опрема, параграфи 35. б), 36 и 41.

Нераспоређени добитак исказан у износу од 88.035 КМ чине нето добитак периода у износу од 83.358 КМ увећан за укинуте ревалоризационе резерве по основу расходовања дониране опреме у износу од 4.677 КМ.

Губитак до висине капитала исказан у износу од 1.005.816 КМ односи се на губитак ранијих година у износу од 1.093.850 КМ умањен за остварени добитак у 2017. години (88.035 КМ) и законске резерве (1.134 КМ) по одлукама Управног одбора. Дом здравља је по препоруци независног ревизора по ревизијском извјештају за 2016. годину и Одлуци Управног одбора извршио пренос законских резерви, формираних у ранијим годинама, за покриће губитка из ранијих година.

6.2.2.2. Разграничени приходи

Разграничени приходи исказани у износу од 112.847 КМ односе се на неотписану вриједност дониране опреме.

6.2.2.3. Обавезе

Обавезе исказане у износу од 805.004 КМ чине дугорочне и краткорочне обавезе.

Дугорочне обавезе исказане у износу од 444.441 КМ односе се на дугорочне обавезе по основу: Уговора о зајму са Фондом здравственог осигурања (374.074 КМ) и Уговора о дугорочном кредиту са „Sber bank“ а.д. Бања Лука (70.367 КМ).

Уговором о зајму са Фондом здравственог осигурања закљученим 31.12.2008. године обезбјеђује се поврат дозначених средстава Дому здравља за исплату личних примања и реализацију права предвиђених Законом о здравственом осигурању из 2008. године у износу од 648.724 КМ. Рок отплате уговореног зајма је 31.12.2012. године под условима под којим ће Фонд здравственог осигурања враћати дуг Влади Републике Српске.

Дом здравља и Фонд здравственог осигурања, дана 26.03.2012. године закључили су Анекс 1 уговора о зајму којим је дефинисан начин поврата 206.781 КМ обавеза из основног уговора о зајму. Услови под којима се Фонд здравственог осигурања задужио код Владе Републике Српске и под којима их је пренио на Дом здравља су: промјењива каматна стопа коју чине шестомјесечни Еурибор увећан за маржу од 6,2% годишње са роком отплате од 10 година, уз грејс период од двије године. Посљедња рата по овом анексу доспијева за плаћање 01.12.2021. године, а укупан износ камата износи 80.967 КМ. Преостали дио главног дуга у износу од 441.943 КМ измириваће се под истим условима под којим ће Фонд здравственог осигурања измиривати Влади Републике Српске.

На дан 31.12.2017. године Дом здравља је исказао обавезе према Фонду здравственог осигурања у укупном износу од 432.357 КМ и то: дугорочне обавезе у износу од 374.074 КМ и дио дугорочног кредита, који доспијева за плаћање до године дана у износу од 58.283 КМ, а који је измирен путем компензација преко рачуна отвореног код пословне банке.

Анексом 2 уговора о зајму од 29.05.2018. године дефинисан је начин поврата износа од 295.348 КМ обавеза из основног уговора о зајму, док ће преостали дио обавеза по зајму у износу од 117.581 КМ бити дефинисан под истим условима под којим ће Фонд здравственог осигурања измиривати Влади Републике Српске.

Уговор о дугорочном кредиту са „Sber bank“ а.д. Бања Лука закључен је 06.05.2016. године на износ од 140.000 КМ под условима: каматна стопа од 6,9% годишње са роком отплате од 36 мјесеци и грејс периодом од 6 мјесеци. Закљученим Анексом 1 основног уговора од 04.11.2016. године смањена је каматна стопа на 5,9% годишње, а Анексом 2 основног уговора од 24.08.2017. године, рок поврата кредита продужен је на 56 мјесеци, којим посљедња рата доспијева 31.07.2021. године. Према отплатном плану, укупно обрачунате камате износе 23.277 КМ. Након проведених корекција по основу Анекса 2, дио дугорочног кредита који доспијева у 2017. години умањен је за 13.013 КМ.

На дан 31.12.2017. године, Дом здравља је извршио пренос дугорочног кредита који доспијева за плаћање до године дана у износу од 4.314 КМ по дугорочном кредиту од „Sber bank“ а.д. Бања Лука у износу од 100.000 КМ.

Краткорочне обавезе исказане су у износу од 360.563 КМ односе на: дио дугорочних обавеза које доспијевају на плаћање до годину дана (87.091 КМ), примљени аванси (29 КМ), обавезе према добављачима (115.026 КМ), обавезе за бруто зараде и накнаде (137.320 КМ), друге обавезе (18.909 КМ) и обавезе за остале порезе, доприносе и друге дајбине (2.188 КМ).

Дио дугорочних обавеза које доспијевају на плаћање до годину дана односе се на дио дугорочних кредита који доспијевају у 2018. години и то по зајму од Фонда здравственог осигурања (58.283 КМ) и кредитима од „Сбер банкне“ а.д. Бања Лука (24.493 КМ и 4.314 КМ). Обавезе по основу камата у току 2017. године измирене су у износу од 29.307 КМ и то по: зајму од Фонда здравственог осигурања путем компензација (21.263 КМ) и кредитима од „Sber bank“ а.д. Бања Лука (8.044 КМ).

Обавезе према добављачима чине обавезе према добављачима из: Републике Српске (80.623 КМ) и Федерације БиХ (34.403 КМ), који се највећим дијелом односе на обавезе према добављачима за лијекове, санитарски и лабораторијски материјал и гориво.

Обавезе за зараде и накнаде зарада односе се на обрачунату бруто зараду и накнаде зарада за децембар 2017. године, која је измирена у јануару 2018. године. Чине их: нето зараде и накнаде зарада у износу од 84.564 КМ, порези у износу од 7.440 КМ и доприноси на зараде и накнаде зарада у износу од 45.316 КМ.

Друге обавезе односе се на обавезе према: запосленима (16.759 КМ), члановима Управног одбора (450 КМ) и физичким лицима за накнаде по уговору о привременим и повременим пословима (1.700 КМ).

Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дајбине односе се на обавезе за: друге дајбине (498 КМ), доприносе за професионалну рехабилитацију инвалида (275 КМ), порезе и доприносе на накнаде члановима Управног одбора и накнаде за повремене и привремене послове (1.415 КМ).

6.2.3. Ванбилансна евиденција

У Извјештају о финансијском положају за 2017. годину исказана је уравнотежена ванбилансна актива и ванбилансна пасива у износу од 70.367 КМ, која се односи на хартије од вриједности (мјенице и бјанко налози) дате као гаранција измирења обавеза по кредиту са „Sber bank“ а.д. Бања Лука. У Напоменама уз финансијске извјештаје нису објелодањене информације о ванбилансној евиденцији.

6.3. Биланс новчаних токова

Дом здравља исказао је укупан негативан новчани ток у износу од 38.117 КМ као разлику између укупних новчаних прилива готовине у износу од 2.268.502 КМ и укупних новчаних одлива готовине у износу од 2.306.619 КМ.

Готовина на крају обрачуноског периода исказана је у износу од 1.032 КМ. Готовина на почетку периода исказана је у износу од 39.149 КМ, нето прилив готовине из пословних активности у износу од 125.431 КМ, нето одлив готовине из активности инвестирања у износу од 36.642 КМ и нето одлив готовине из активности финансирања у износу од 126.906 КМ.

Готовина на почетку и крају обрачунског периода одговара готовини исказаној у билансу стања. Биланс новчаних токова састављен је примјеном директне методе, у складу са МРС 7 – Извјештај о токовима готовине.

6.4. Временска неограниченост пословања

У Напоменама уз финансијске извјештаје, Дом здравља је објелоданио да не постоје ограничења у пословању у временски неограниченом периоду. Процјена сталности пословања базира се на чињеницама да Дом здравља нема неизмирених обавеза из ранијих година, да текуће обавезе измирује по доспјећу у текућем периоду, да је остварен добитак у пословању за 2017. годину те да не постоје други ризици који би довели до престанка пословања.

6.5. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе

Поред ријешена два судска спора у корист Дома здравља као тужиоца у току 2017. године (тачка 6.1.1. и 6.2.1.2. извјештаја), у периоду састављања финансијских извјештаја за 2017. годину, против Дома здравља покренут је судски спор о заштити права из радних односа тужбеног захтјева од 12.000 КМ, који није објелодањен у Напоменама уз финансијске извјештаје.

6.6. Напомене уз финансијске извјештаје

У Напоменама уз финансијске извјештаје објелодањене су додатне информације презентоване у Билансу стања, Билансу успеха, Билансу токова готовине и Извјештају о промјенама на капиталу, осим:

- информација за сваку ставку некретнина и опреме, усвојене методе амортизације и процијењени корисни вијек употребе средстава као и информације о ревалоризованим износима некретнина и опреме у складу са захтјевима МРС 16 – Некретнине, постројења и опрема, параграфи 73, 75 и 77,
- информација о доспјећу обавеза по дугорочном кредиту и зајму у складу са МРС 1 – Презентација финансијских извјештаја, параграф 61,
- релевантних информација о ванбилансној евиденцији и судским споровима.

Препоручује се директору да обезбиједи да се у Напоменама уз финансијски извјештај изврши објелодањивање свих релевантних информација у складу са захтјевима Међународних рачуноводствених стандарда.

Ревизијски тим

Зорана Тодоровић, с.р.

Босилјка Петрашевић, с.р.